

Bronislava Kerbelyté

Vprašanje sorodnosti variant ljudskih pravljic

Primerjalna obravnava sorodnih besedil je ena od najučinkovitejših metod za raziskovanje folklorea. Čim več variant kakega dela, ohranjenega v izročilu posameznega naroda, primerjamo, tem več odkrijemo tako stalnic v variantah kakor tudi področnih posebnosti. Pogosto je mogoče slediti razvoju posameznega dela in razložiti njegove pozabljene simbolične pomene. S pomočjo analognih besedil sosednjih narodov je mogoče tudi izločiti edinstvene nacionalne poteze in učinke medsebojnih kulturnih povezav. Vendar je uspeh takih analiz odvisen od tega, ali so besedila in njihovi elementi res sorodni in ne samo površinsko podobni.

Avtorica s strukturno in semantično analizo pravljic dopolnjuje in poglablja metodo AaTh za klasifikacijo pravljičnih tipov. Svojo novo metodo prikazuje na nekaj konkretnih primerih. Ugotavlja, da površinsko podobna besedila včasih semantično niso sorodna in obratno.

Through structural and semantic analysis, the author has perfected and improved the AaTh method for the classification of folk-tale types. She demonstrates her new method on a few actual examples. She concludes that seemingly similar stories are not necessarily semantically alike and vice versa.

Primerjalna obravnava sorodnih besedil je ena od najučinkovitejših metod za raziskovanje folklorea. Čim več variant kakega dela, ohranjenega v izročilu posameznega naroda, primerjamo, tem več odkrijemo tako stalnic v variantah kakor tudi področnih posebnosti. Pogosto je mogoče slediti razvoju posameznega dela in razložiti njegove pozabljene simbolične pomene. S pomočjo analognih besedil sosednjih narodov je mogoče tudi izločiti edinstvene nacionalne poteze in učinke medsebojnih kulturnih povezav. Vendar je uspeh takih analiz odvisen od tega, ali so besedila in njihovi elementi res sorodni in ne samo površinsko podobni.

Ko je S. Thompson razširil klasifikacijski sistem pravljic A. Aarneja (1910) in leta 1928 sestavil mednarodni katalog pravljičnih tipov, so se možnosti za primerjalne študije zelo povečale. Napori raziskovalcev so razjasnili celo podobnosti v izročilu med narodi, ki niso v neposrednem stiku. Odkrili so medsebojne zakonitosti, primere izposojanja itd. Nedavno pa so mnogi začeli dvomiti o učinkovitosti take primerjalne obravnave folklornih besedil. Menimo, da so primerjalne metode postale manj privlačne prav zato, ker primerjana besedila niso zmeraj tista, katerih sorodnost (tj. pripadnost istemu tipu) je dobro utemeljena. Poleg tega tudi parametri primerjanih variant niso vedno jasni.

Raziskovalci največkrat izberejo take nacionalne pravljične variante, ki sodijo pod isti pravljični tip, opisan v katalogu A. Aarneja in S. Thompsona. Toda izkušnje mnogih, ki

so sistematizirali besedila (vključno avtorice tega besedila) kažejo, da je nekatere variante mogoče samo pogojno pripisati določenemu tipu, ki sta ga objavila Aarne in Thompson. Opis pravljičnih tipov v mednarodnem katalogu je nekakšen standard, s katerim naj se primerjajo konkretnje variante. V isto rubriko pridejo ne le besedila, katerih zapleti se v bistvu skladajo s tistimi iz kataloga AaTh, ampak tudi tisti s podobnimi elementi, toda z različnimi strukturami zapleta. Pravljični tipi iz tega kataloga so najpogosteje opisani samo na eni ravni, besedila pa so v glavnem kompleksni hierarhični sistemi, katerih elementi so strukturirani na več ravneh.

Sorodni semantični elementi ali celo na določeni ravni podobni obstajajo v mnogovrstnih kompleksnih strukturah; njihove vloge so v teh strukturah lahko popolnoma različne.

Analize struktur in semantike ljudskih pravljic so nam omogočile, da predlagamo nekatera načela, kako določiti tipe pravljic in drugih pripovedi.¹ Sledi kratka oznaka teh načel.

Struktura zapletov nekega besedila je zaobsežena v razmerjih njegovih elementarnih zapletov (EZ). Kompleksna struktura pravljice je organizirana s semantičnim jedrom besedila glavnega EZ. Besedila naj bi pripisali istemu tipu, če je glavni EZ monotipski.

Metodo opisovanja strukture besedila in semantike kot tudi načela za določitev tipov lahko uporabimo npr. za preverjanje, ali so variante, pripisane istemu tipu AaTh, v resnici sorodne, in v kakšnem razmerju so do variant, ki imajo podobne elemente, a se pripisujejo drugim tipom. Prikazali bomo tako to možnost z analizo besedil slovenske ljudske pravljice, ki jih pripisujejo AaTh 409.

Opis zapleta v katalogu AaTh je takle:

409. Dekle v podobi volka. Doji otroka na peči. Na nasvet čarownika peč razgrejejo in ko dekle odloži svoje volčjo preobleko na peč, dobi spet človeško podobo.

Zabeležene so estonske (56), livijske (2), ruske (6), slovenske (3), srbskohrvaške (1) variante s tem opisom. Vemo tudi, da sem pripisujejo tudi litovske (16),² latvijske (35)³ in vzhodnoslovanske (18)⁴ variante.

Pred nami so štiri variante iz Slovenije (ena od njih ima dve identični besedili).⁵ V dveh variantah junak vrne pravo podobo zakleti osebi, v drugih dveh pa spremeni žival v človeka. Tri od variant ustrezajo opisu iz kataloga: imajo elementarni zaplet, v katerem junak vidi, kako se volk/ovca spremeni v žensko, ko odvrže svojo živalsko preobleko. Junak skrije preobleko/ jo zažge. Lahko se pojavi dvomi o uvrstitvi tiste variante, v kateri se v volka spremenjena princesa spremeni nazaj v človeka, ko se zaplete v pogovor z njo neki pastir. Vendar se ne zadovoljimo s površnimi podobnostmi ali razlikami, ampak si rajši oglejmo, kaj nam lahko pokaže strukturalno-semantična analiza besedila.

Analizirali bomo besedila, ki govore o vrnitvi prave človeške podobe zakleti osebi. Najprej bomo razločili elementarne zaplete (EZ) in jih opisali, pri čemer bomo kar najbolj pazili na dejanja junaka in rezultat EZ. V oglatih oklepajih bomo navedli neizgovorjene besede, ki se razumejo iz kontekstnih dejanj besedila in njihovih posledic. De-

¹ Kerbelyté B. Siužetnyj tip volšebnoi skazki. V: Folklor: Obraz i poetičeskoje slovo v kontekste. Ed. V. Gatsak. M. 1984. Str. 203–250.

² Kerbelyté B. Lietuvių pasakojamosios tautosakos katalogas. Stebuklinės pasakos (The Catalogue of Lithuanian Narrative Folklore. Fairy tales). Rokopis. Št. 409.

³ Arājs K. Medne A. Latviešu pasku tipu rādītājs (The Catalogue of Types of Latvian Folktales). Riga 1977. N 409.

⁴ Sravnitelnyj ukazatel siužetov. Vostočnoslavjanskaja skazka. Sost. L. G. Barag, I. P. Berezovskij, K. P. Kabašnikov, N. V. Novikov. Leningrad 1979. N 409.

⁵ Hvaležni smo dr. Moniki Kropej.

janja, ki ne spadajo k strukturi EZ, in druge vezne elemente bomo navedli v okroglih oklepajih.

Strukturo zapleta variante »Začaranega dekleta⁶ sestavljajo štirje EZ:

1. Dekle, ki ga mačeha pošlje po vodo, se zamudi in razjezi mačeho. Mačeha jo prekolne in obsodi, naj postane ovca. Dekle se spremeni v ovco.

2. Mlad fant je blizu studenca in vidi, kako dekle zajema vodo, a potem vidi ovco, kako vodo odnaša. /Fant razume, da je ovca začarano dekle./ (Fant se poroči z ovco.)

3. Mož se dela, da spi. Žena misli, da vsi spijo in sleče svojo ovčjo preobleko /in se spremeni v žensko/. Mož to vidi.

4. Ko žena zaspi – ovčjo preobleko si je bila položila pod glavo –, mož vzame ovčjo preobleko in jo zažge. Žena ostane ženska.

Analizirajmo pomene teh EZ in jih uvrstimo k tipom EZ.

Da bi čim bolj mogoče objektivno določili tip EZ, uporabljamo tri stopnje interpretacije. Najprej ugotovimo, kdo je junak in kdo njegov antipod, ter njune značilnosti. Potem analiziramo strukturo EZ; razberemo dejanja junaka in dejanja njegovega antipoda. Ta dejanja sestavljajo jedro EZ – junakovo akcijo. Nazadnje ugotovimo rezultat EZ.

Prvi EZ zadeva usodo dekleta; dekle je junakinja EZ. Vloga antipoda pripada mačehi. Izid konfrontacije je negativen – junakinja izgubi svojo pravo človeško podobo. To se zgodi, ker je junakinja odvisna od antipodinje, ki je višja po položaju v družini, tujka glede na krvno sorodstvo, pa tudi zmožna magičnih dejanj; junakinja ne pohiti, da bi izpolnila ukaz antipodinje in le-ta izvede magično dejanje. Na drugi stopnji posplošimo dejanje junakinje in povemo, kar ni izraženo z besedami, je pa implicitno razumljeno: junakinja pri antipodinji povzroči željo, da bi jo začarala /in se ne zavaruje pred mogočim učinkom./ Na tretji stopnji je junakinjino dejanje interpretirano takole: *junak(inja) postane dovetna za magični vpliv antipoda(-inje)*.

Interpretacija junakinjinega dejanja na tretji stopnji je uporabljena kot naslov tipa EZ. Isti postopki se uporabljajo za interpretacijo vseh ostalih EZ, toda tukaj bomo opis skrajšali.

Junak drugega EZ (fant) je po naključju na istem kraju, kjer se zgodi pomenljiva preobrazba antipodinje (dekleta). Vse opazuje in odkrije nekaj zelo pomembnega. Na tretji semantični stopnji interpretiramo junakovo dejanje iz tega EZ-ja takole: *junak opazuje antipoda(-injo) v pomembnem trenutku*.

Informacija v besedilu o poroki mladega moža z ovco dopolnjuje rezultat drugega EZ; igra tudi vlogo povezovalca. Junak tretjega EZ-ja je mož. Semantika EZ je v bistvu ista kot pri drugem EZ. Edina razlika je ta, da junak namenoma opazuje antipoda (ženo) in se pri tem dela, da ne more opazovati. Ta EZ spada k drugi verziji istega tipa *junak opazuje antipoda v pomembnem trenutku*.

Junak četrtega EZ je prav tako mož. Vzame pasivnemu antipodu (ženi) predmet, ki povzroča njeno živalsko podobo ter ta predmet uniči. Žena postane ženska, se pravi, da se povrne prava človeška podoba antipoda. Junakovo dejanje na tretji stopnji in tip EZ je: *junak pretrga stik antipoda z nezaželenim predmetom*.

Zdaj moramo določiti razmerja med EZ. Najbolj sta povezana po logiki prvi in četrti EZ; sestavljata osnovno strukturo četrtega tipa⁷. Drugi EZ pojasnjuje, kako se mladi fant zbljiža z zakletim dekletom, tretji EZ pa, kako odkrije, kdaj mora v akcijo, da povrne dekletu pravo podobo. Oba ta EZ sta odvisna od četrtega. Podrobno slikata dejanje pridobitve informacije in dejanje pridobitve pripomočkov četrtega EZ. Pravljica bi bila

⁶ Narodne pripovedke in pravljice. Zbral P. S. Sekolov. Ljubljana 1889. N 25.

⁷ Kerbelytė B. Istoricheskoje razvitiye struktur i semantiki skazok: Na materiale litovskich volšebnykh skazok. Vilnius 1991. Str. 138–147.

lahko tudi brez teh dveh EZ. Torej je makrostruktura besedila sestavljena iz dveh semantičnih blokov (sklicujemo se nanju v skladu z izidoma EZ, ki sta povezana z najmočnejšimi vezmi): *Junak izgubi svojo pravo podobo. – Junak vrne pravo podobo antipodu.*

Če ima struktura besedila samo dve pomembni elementarni zapleti, je glavni tisti, ki je časovno prvi. Glavni EZ v analiziranem beseduje tisti, v katerem je orisano dekletovo zakletje. Ta povezuje vse EZ v harmonično celoto. Besedilo pripisujemo strukturno-semantičnemu tipu *Junak postane dovzet za antipodov magični vpliv.* Vse pravljice, katerih glavni EZ strukture zapleta spada k omenjenemu tipu EZ, imamo za semantično sorodna besedila. Drugi strukturni elementi so lahko vsi različni.

V besedilu »Pravljica o začaranem mestu in zakleti princesi⁸, ki je postala že kar literarna, lahko razlikujemo dva EZ:

1. Ciganu se ne posreči ugrabitev princese, zato obljubi, da se bo maščeval mestu. Po mnogih letih princesa da streho ciganu za eno noč. Cigan začara mesto in spremeni princeso v volčico.

2. Edino, kar lahko razveže urok nad princeso, je to, da kdo volka ogovori ali se zaplete v pogovor z njim. Pastir, ki išče izgubljeno živino, se v obupu obrne na volka in ga vpraša po živini. Princesa in mesto sta odčarana.

Ta dva EZ sestavlja osnovno zgradbo četrtega tipa. Glavni EZ je prvi in princesa je junakinja tega EZ. Junakinja se ne izogne stiku z antipodom, ki ima magično moč in je odločen, da škoduje. Junakinjino dejanje interpretiramo takole: *junakinja postane dostopna za antipodov magični vpliv.*

V drugem EZ (temelj za drugi semantični blok makrostrukture) junak (pastir) ogovori žival in jo opogumi, da spregovori v človeškem jeziku. Semantično interpretiramo ta dejanja tako: *junak omogoči antipodu stik s koristnim predmetom.*

Ker se omenjeni dve slovenski besedili ujemata v glavnih EZ in makrostrukturah, spadajo k isti verziji istega strukturno-semantičnega tipa, čeprav lahko sestavlja različni skupini variant. Opozorjam, da drugo besedilo ne vključuje elementa, opisanega v katalogu AaTh.

Besedila, ki spadajo k istemu strukturno-semantičnemu tipu, obstajajo med litovskimi pravljicami. To je del variant, ki jih pripisujejo tipu AaTh 405, del variant AaTh 403 in še del variant AaTh 409. Edina razlika je ta, da imajo omenjena litovska besedila strukturo in makrostrukturo, ki je nekoliko bolj kompleksna: začetek pravljic opisuje uspešno poroko. Makrostruktura besedil je naslednja:

Junak ustvari družino. – Junak izgubi svojo pravo podobo (junak izgubi družino). – Junak povrne pravo podobo antipodu (junak ponovno vzpostavi svojo družino). Nekatere litovske variante AaTh 409 imajo to vrsto makrostrukture, toda glavni EZ strukture spada k tipu *Junak si dovoli, da se prilagodi neprimernim okoliščinam.* Vse litovske variante AaTh 409 so na površju zelo podobne; ujemanje rezultata glavnega EZ in drugih strukturnih elementov je zelo lahko vidno, medtem ko različna semantika glavnega EZ ponavadi ni upoštevana.

Struktura slovenske pravljicne variante »Mlinarjeva žena je volkulja⁹, ki jo pripisujejo k tipu AaTh 409, je sestavljena iz treh EZ. Prvi spada k že znanemu tipu *Junak pretrga antipodov stik z nezaželenim predmetom.* Junak drugega EZ (mož) pove svojemu otroku, da je njegova mati volkulja in razkrije, kje je skril volčjo probleko. Otrok vse pove materi (antipodu). Ta EZ pripisujemo tipu *Junak nezadostno varuje pomemben predmet;* EZ

⁸ Vrtec 41 (1911), št. 8 (1. avg.). Str. 122–124.

⁹ Bisernica iz Belokranjskega narodnega zavoda, Ljubljana 1906. N 13.

pojasni junakovo dejanje v naslednjem EZ. Junak (mož) ne prepreči ženi, de bi dobila nazaj volčjo preobleko in se še enkrat spremenila v volkuljo.

Ta zadnji EP spada k tipu *Junak dovoli antipodu vzpostaviti stik z nezaželenim predmetom*.

Prvi in tretji EZ sestavlja osnovo makrostrukture besedila: *Junak povrne človeško podobo antipodu (junak dobi ženo)*. – *Junak dovoli antipodu, da spet pridobi živalsko podobo (mož izgubi ženo)*. Prvi EZ je glavni v strukturi besedila. Besedilo pripada strukturno-semantičnemu tipu *Junak prekine stik antipoda z nezaželenim predmetom*. Semantično je glavni EZ identičen z EZ v slovenskem besedilu, ki smo ga analizirali najprej, toda element igrat v tej strukturi manj pomembno vlogo. To besedilo nikakor ni sorodno drugemu slovenskemu besedilu.

Struktura četrte slovenske variante »Žena-volk«¹⁰ kaže bistvene podobnosti s strukturo tretje variante, ki smo jo pravkar analizirali: njen prvi in drugi EZ sta sorodna s prvim in tretjim EZ v strukturi tretje variante. Obstajajo tudi razlike: prvi EZ vsebuje pomožni element (mlin bo dobil tisti, ki bo prebil noč tam), nima pa podrobnejšega EZ (žena najde svojo volčjo preobleko sama). Bistvena razlika je ta, da obstaja v tem tekstu še en blok makrostrukture; le-ta prikazuje, kako izginulo ženo najdejo. Ta blok sestavlja kompleksen EZ. Mož se pritoži pastirju volkov in pastir obljuhi pomoč pod pogojem, da bo mož znal izbrati ženo izmed drugih volkov. Mož to izpelje in dobi ženo nazaj. Tako vsebuje EZ, katerega pripisujemo k tipu *Junak prikaže svoj težki položaj antipodu*, vrinjen pomožni element (pogojno dejanje), medtem ko je EZ, ki pripada tipu *Junak najde iskan osebo po izraziti značilnosti*, vrinjen v ta omenjeni pomožni vstavek. Zadnji EZ ni dovolj popoln: nejasno je, kako mož prepozna svojo ženo-volka.

Prvi EZ je povezan z drugim elementom; s tretjim je v zvezi samo prek drugega. To je vzrok, da strukturalno postane vloga drugega EZ-ja bolj, vloga prvega pa manj pomembna.

V kompleksnih strukturah glavni EZ ponavadi ni prvi element. Da bi glavni EZ stal skozi vse verzije tipa, struktura zgodbe »raste« simetrično – novi elementi se dodajajo toliko na koncu kot na začetku. Edina vrsta EZ, ki bi se logično navezovala na EZ, ki prikazuje preobrazbo volkulje v žensko, bi bil EZ, ki bi prikazoval preobrazbo ženske v volkuljo. V tem primeru pa ne bi bilo mogoče na koncu zgodbe dodati EZ o tem, kako žena dobi nazaj volčjo preobleko. Ne poznamo niti enega besedila, v katerem bi zakleti človek, ki se povrne v svojo pravo podobo, želel postati žival. Zaradi logične omejitve se lahko novi elementi pojavijo samo na koncu zgodbe.

Na analogen fenomen, da glavni EZ postane drug element, naletimo v strukturalno kompleksnejših sorodnih besedilih litovskih pravljičnih variant, pripisovanih tipu AaTh 400x. Podobne variante drugih evropskih narodov se pripisujejo tipu AaTh 400. Te variane opisujejo, kako se ptič (labod/raca) spremeni v dekle (prvi EZ spada k tipu *Junak prekine antipodov stik z nezaželenim predmetom* ali *Junak ne dovoli antipodu prebitati v okolju, neprimernem za človeško bitje*). Žena dobi peruti/njeni labodji sorodniki prispevajo vsak po eno pero ali prišijejo nove peruti. Žena se spremeni v ptico in odleti. Na koncu litovskih variant, katerih struktura je sestavljena samo iz opisanih dveh EZ, je rečeno, da labodica obišče moža in sina. To je dovolj, da povzroči prenos pozornosti na drugi EZ. Na ta način se zgodba o moškem, ki se je poročil z ženo preveč od daleč in ki jo izgubi, ker mu noče postati podobna, spremeni v zgodbo o ženi, ki prekrši ženitovanjske šege svojega plemena in preprosto ne zmora uskladiti svojih obveznosti tako do svoje družine kot do plemena. Po dolgem omahovanju (v litovski pravljici je prikazano s

¹⁰ Novice XVIII (1860), št. 12. Str. 93–94; Kres V, št. 12 (1. decembra 1885). Str. 615.

ponavljanjem labodnjega vabila, naj poleti z njimi), žena-labod izbere sorodnike, ne more pa pozabititi svoje družine. Ko se dodajo elementi, v katerih mož uspešno prestane nekatere preizkuse in tako vrne ženo k družini, je videti, da zgodba razreši nasprotje v korist družine.

Tako smo videli dve slovenski varianti, ki sta semantično sorodni litovski pravljici, ki jo pripisujejo tipu AT 400x. Čeprav se njihove osebe in konkretni izrazi razlikujejo, so razvojne tendence pravljice povsem podobne. Besedila, ki so v preteklosti pripadala istemu strukturno-semantičnemu tipu, so z razvojem postala semantično različna. Med litovskimi pravljicami nismo naleteli na noben drug tak primer. Zato nastaja vprašanje klasifikacije besedil. Mislimo, da je primerno prikazati razvoj dela in pripisati variante dvema različnima tipoma, ki ju lahko povežemo s kazalkami.

Analizirali smo le nekaj besedil, pripadajočim enemu od tipov AaTh. Prepričani smo, da površinska podobnost ali obstoj skupnih elementov ne kaže zmeraj sorodnosti besedil. Po drugi strani pa so lahko besedila, nepodobna na prvi pogled, v resnici podobna. Menimo, da daje primerjava semantično sorodnih besedil folklorному raziskovanju večjo perspektivo kakor pa primerjanje besedil, ki so samo podobna na površju.

(Prevedla Marta Koren)

Summary

The Problem of Relatedness of Folk-tale Variants

A comparative approach to related texts is one of the most effective methods of folklore research. The more variants of any one work rooted in a single nation's tradition are compared, the more regularities in the variants as well as regional peculiarities are revealed. It is often possible to follow the evolution of a single work and to explain its forgotten symbolic meanings. With the aid of analogous texts from neighboring nations, it is also possible to glean the unique national features of the works, as well as the effects of cultural interrelationships. The success of such analyses, however, depends on whether or not the texts and their elements are truly related, and not only superficially similar.

When S. Thompson expanded A. Aarne's (1910) folk-tale classification system in 1928 and created an international catalogue of plot types (AaTh), the possibilities for comparative studies greatly improved. Thanks to the efforts of researchers, similarities even among the traditions of nations not directly in contact with each other became apparent. Reciprocal regularities, instances of borrowing, etc., were revealed. Recently, however, many have begun to doubt the effectiveness of this comparative approach to folklore texts. The author believes that comparative methods have become less attractive precisely because the texts that are compared are not always those whose relatedness (i.e. belonging to the same type of work) is well-grounded. In addition, the parameters of the variants compared are not always clear.

The national plot variants most often picked by researchers are those that fall under the same types of plot described in AaTh. However, the experience of many who have systematized texts (including the author's) shows that some variants can only conditionally be assigned to a particular type put forth by Aarne and Thompson. The description of plots in the international catalogue is like a standard by which to compare concrete variants. Not only texts whose plots essentially coincide with those of the AaTh catalogue, but also those with similar elements but dissimilar plot structures fall under the same heading. The catalogue plot types are most often described on only one level, while texts are generally complex hierarchical systems whose elements are structured on many levels. Related semantic elements or even elements which are similar on a concrete level exist in diverse complex structures; their roles in these structures can be completely different.

After analyzing the structure and semantics of folk tales, the author and her associates propose certain principles for establishing types of folk tales and other narratives, giving a short characterization of these guidelines.

The plot structure of a text grows out of the relationship between its elementary plots (EPs). The complex plot structure is organized by the semantic nucleus of the text - the principal EP. Texts should be attributed to the same type if the principal EPs are monotypal.

The method of text structures and semantic descriptions, as well as the principles set to determine types, can be applied, for example, when testing whether the variants assigned to a AaTh plot type are truly related and how they relate to variants that have similar elements, but are assigned to other types. The author illustrates this possibility by analyzing Slovenian folk-tale texts which are ascribed to type AaTh 409.

In order for the EP type to be assigned in the most objective way possible, three levels of interpretation are used. First the author establishes who is the hero and who is the antipode, along with their characteristics. She then analyzes the EP's structure, distinguishing between the deeds of the hero and the antipode. These deeds comprise the nucleus of the EP - the hero's action. At the end she establishes the result of the EP.

By using this method the author concludes that two Slovenian variants are semantically related to the Lithuanian tale ascribed to the AaTh 400 type. Although their characters and concrete expressions differ, the evolution of the tale tendencies are altogether similar. Through evolution, texts belonging to the same structural and semantic type have grown semantically different. Among Lithuanian tales no other such case was found. Therefore the problem of text classification arises. The author believes that it is suitable to assign the variants to two different types that could be joined by indicators.

By analyzing only a few texts belonging to one of the AaTh types, the author backs up her conviction that superficial similarity or the existence of common elements does not always prove particular texts are related. At the same time, texts that are dissimilar at first glance can in fact be similar. The author believes the comparison of semantically related texts lends more perspective to folklore research than comparing texts that are only similar on the surface.